

Comparing Spiritual Intelligence in People with Different Identity Styles

Abdolreza Mahmoudi^{1*}, Fatemeh Mahmoudi², Mohammad Sadegh Mahmoudi³

1- Research center of Quran; Hadith and Medicine, Shiraz University of Medical Sciences, Shiraz, Iran.

2- Department of Psychology, Faculty of Psychology and Educational Sciences, University of Alzahra, Tehran, Iran.

3- Department of International Relationships, Mofid University, Qom, Iran.

*Correspondence should be addressed to Dr. Abdolreza Mahmoudi; Email: ar.mahmoudi313@yahoo.com

Article Info

Received: May 8, 2021

Received in revised form:

Mar 16, 2021

Accepted: Feb 6, 2021

Available Online: Dec 22, 2022

Keywords:

Intelligence

Spirituality

Students

Abstract

Background and Objective: Today, spiritual intelligence is one of the most critical issues in all aspects of human health and has a significant role. Having high spiritual intelligence helps medical staff look meaningfully and purposefully at the services they provide to patients and the community. This study aimed to compare the spiritual intelligence of Shiraz medical students in terms of identity styles.

Methods: In this cross-sectional and causal-comparative study, 693 students of Shiraz University of Medical Sciences were selected by multistage cluster sampling in 2020. Berzonski's identity questionnaire was used to assess identity styles, and King's spiritual intelligence questionnaire was used to assess spiritual intelligence. The data collected from the questionnaires were analyzed using one-way analysis of variance and Scheffe post hoc test. In this study, all the ethical considerations were observed and the authors reported no conflict of interests.

Results: The results showed that spiritual intelligence scores in students with information identity styles are significantly higher compared to the students with normative and avoidant styles. There was also a significant difference between the two groups of students with normative and avoidant identity styles in the variable of spiritual intelligence. The scores of spiritual intelligence in students with normative identity styles were significantly higher than those of the group with avoidant identity style.

Conclusion: Identity style is one of the essential factors in examining spiritual intelligence. Therefore, paying attention to students' identity styles can effectively increase their spiritual intelligence.

<https://doi.org/10.22037/jrrh.v8i4.33803>

Please cite this article as: Mahmoudi A, Mahmoudi F, Mahmoudi MS. Comparing Spiritual Intelligence in People with Different Identity Styles. Journal of Pizhūhish dar dīn va salāmat. 2022;8(4):23-33. <https://doi.org/10.22037/jrrh.v8i4.33803>

Summary

Background and Objective

Today, adaptation to university in students requires more attention due to exposure to psychological and environmental stressors; After entering the university, students try to adapt to these factors. Part of the success in this adaptation can be related to individual differences and the type of identity style of students to overcome conflicts (1). Identity formation is one of the important topics in psychological studies. In fact,

identity formation is one of the most important stages of development in adolescents, and many researchers have considered the process of identity development in adulthood as a dynamic process (2, 3).

Spiritual intelligence in terms of the effect it has on one's performance as the foundation of one's beliefs can lead behavior to success. Having spiritual intelligence in students' lives can make them grow and flourish and show virtues such as forgiveness, gratitude, humility, and compassion (4). Reviewing the research, a limited number of

Journal of Pizhūhish dar dīn va salāmat

(i.e., Research on Religion & Health)

Vol. 8, No. 4, Winter 2022

This Work is distributed under the terms of the [Creative Commons Attribution 4.0 International License \(CC BY 4.0\)](https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/).

studies were found to have compared spiritual intelligence in people with different identity styles and they were often limited to measuring correlation. It also seems that conducting more research to better understand the differences in the level of spiritual intelligence appropriate to the types of identity styles in students can provide a clearer perspective on how the two variables are correlated. Considering that students are studying at a higher level, they are an important and future-making class of the country, it seems very necessary to do comparative work on students; therefore, considering the importance of this issue in this field, the present study aims to compare spiritual intelligence in students with different identity styles.

Methods

Compliance with ethical guidelines: In order to observe the ethical principles, the students filled in the questionnaires on a voluntary basis and at their own consent. Prior to administering the questionnaires, complete information on the subject, the use of the extracted information and the purpose of the research were provided to the students and they were assured that all information would remain confidential.

The present study is applied in terms of purpose and causal-comparative in terms of data collection method. The statistical population of the present study included all students of Shiraz University of Medical Sciences in the academic year 2009-2010, whose number was 6163, out of whom 693 were selected as a research sample by multi-stage cluster random sampling. The sampling method was as follows: from among the faculties of medical sciences, 6 faculties and from each faculty, 3 disciplines, and one student from each discipline were randomly selected. To identify people with different identity styles, each person's scores were calculated in three identity styles and converted to standard *z* scores. A higher *z* score in each style indicated each person's identity style. The data collected from the questionnaires were analyzed using one-way analysis of variance and Scheffe post hoc test. The instruments used to collect data in this study included two King Spiritual Intelligence Questionnaires and a Brzonsky Identity Styles Questionnaire.

Results

The total number of participants in this study was 693; after scoring identity styles and determining the scores of each individual in the three identity styles, 233 people with information identity style

(group 1), 202 people with normative identity style (group 2) and 258 with avoidant identity styles (group 3) were identified. Mean and standard deviation of spiritual intelligence in groups with information, normative and avoidance identity styles were 58.82 (22.11±), 55.58 (95.9) and 50.03, respectively.

Also, the three groups of identity styles were significantly different from each other in terms of spiritual intelligence ($F=48.597$ and $P<0.05$). Scheffe post hoc test was used to examine the differences between the two groups.

The finding showed a significant difference (in favor of the information group) between the group with the information and normative identity style in terms of spiritual intelligence. Also, there was a significant difference (in favor of the information group) between the group with the information identity style and avoidance in terms of spiritual intelligence, and there was also a significant difference (in favor of the normative group) between the group with the normative identity style and avoidance in terms of spiritual intelligence.

Conclusion

In the present study, spiritual intelligence in students with different identity styles was investigated. The results showed that the scores of spiritual intelligence in students who have information identity style are significantly higher than those of normative and avoidance styles. Also, there is a significant difference between the two groups of students with normative and avoidant identity styles in the variable of spiritual intelligence and the scores of spiritual intelligence in students with normative identity style are significantly higher than the group with avoidant identity style. The results are consistent with the findings of Doriz et al. (5), Sishang et al. (6), Zare and Ghazanfari (7) and Dehestani et al. (8).

In justifying the people with avoidant identity style getting lower scores in spiritual intelligence, it should be stated that these people because of their identity style and according to the behavioral characteristics of this identity style (avoidance), are less willing to think, reflect and acquire meaning in life and ultimately have lower spiritual intelligence than those with the informational and normative identity style. The present study shows that the highest level of spiritual intelligence is related to students with information identity style and the lowest level of spiritual intelligence is related to students with avoidant identity style. Therefore, encouraging and helping people to acquire information and normative identity has

several positive consequences, including an increase in spiritual intelligence in these people.

Acknowledgements

We would like to thank all the officials and students of Shiraz University of Medical Sciences who helped us in this research.

Funding

According to the authors, this study was not sponsored and was carried out at the personal expense of the authors.

Conflict of interest

The author of the article did not report any conflict of interests in this study.

Authors' contribution

Initial idea and scientific observer: first author;
Data analysis and interpretation: second author;
and Text revision: third author.

References

1. Seaton CL, Beaumont SL. Individual differences in identity styles predict proactive forms of positive adjustment. *Identity: An International Journal of Theory and Research*. 2008;8(3):249-68.
2. Kroger J. *Identity development: Adolescence through adulthood*: Sage publications; 2006.
3. Crocetti E, Salmela-Aro K. The multifaceted nature of identity: Toward integrative perspectives on processes, pathways, and contexts. 2018.
4. Emmons RA. Is spirituality an intelligence? Motivation, cognition, and the psychology of ultimate concern. *The International Journal for the psychology of Religion*. 2000;10(1):3-26.
5. Duriez B, Soenens B. Personality, identity styles, and religiosity: An integrative study among late and middle adolescents. *Journal of adolescence*. 2006; 29(1): 119-35.
6. Cisheng W, Shah MS, Jamala B, Aqeel M, Ahmed A, Gul M. The Moderating Role of Spiritual Intelligence on the relationship between Emotional Intelligence and Identity Development in Adolescents. *Foundation University Journal of Psychology*. 2017; 1(1):77-107.
7. Zareh L, Ghazanfari A. Relationship between spiritual intelligence and attachment styles with identity in students at the universities of Isfahan Province. *International Journal of Academic Research in Business and Social Sciences*. 2014;4(9):1.
8. Dehestani M, ZadehMohammadi A, Mohammadi S. The extent of religiosity and its relationship with university students identity styles. *Journal of Behavioral Sciences Research*. 2012;6(2):171-9.

مقارنة الذكاء الروحي بين ذوي أنماط الهوية المختلفة

عبدالرضا محمودي^{١*}، فاطمة محمودي^٢، محمدصادق محمودي^٣

١- مركز دراسات القرآن والحديث والطب، جامعة شيراز الطبية، شيراز، إيران.

٢- قسم علم النفس، كلية علم النفس والعلوم التربوية، جامعة الزهراء (س)، طهران، إيران.

٣- قسم العلاقات الدولية، جامعة مفيد في قم، قم، إيران.

* المراسلات الموجهة إلى الدكتور عبدالرضا محمودي؛ البريد الإلكتروني: ar.mahmoudi313@yahoo.com

معلومات المادة

الوصول: ٦ جمادي الثاني ١٤٤٢

وصول النص النهائي: ٤ رجب ١٤٤٢

القبول: ٢٢ رجب ١٤٤٢

النشر الإلكتروني: ٢٧ جمادي الأولى ١٤٤٤

الكلمات الرئيسية:

الذكاء

الروحي

الطلاب

الملخص

خلفية البحث وأهدافه: أصبحت مسألة الذكاء الروحي في العصر الراهن من أبرز البحوث المتعلقة بصحة الإنسان لما لها من دور حاسم في الصحة العامة. فامتلاك الذكاء الروحي العالي يساعد العاملين في الأطقم الطبية على تقديم خدمات طبية مرموقة للمرضى وأفراد المجتمع بشكل عام. ونظراً لهذه الأهمية، تهدف هذه الدراسة مقارنة الذكاء الروحي لدى طلاب جامعة شيراز الطبية من منظور أنماط الهوية المختلفة في عام ٢٠٢٠م.

منهجية البحث: المنهجية التي اعتمدها الدراسة هي دراسة مقطعية من نوع السببية - التقاربية. فقد تم اختيار ٦٩٣ طالباً من بين طلاب جامعة شيراز الطبية عبر منهجية أخذ العينات العنقودية متعددة المراحل. ولتقييم أنماط الهوية، اعتمدت الدراسة على استبيان الهوية لدى برزونسكي؛ كما اعتمدت استبيان كنيغ للذكاء الروحي لتقييم الذكاء الروحي لدى المشاركين في الدراسة. وبعد جمع البيانات، تم تحليلها وتجزئتها باستخدام تحليل التباين الأحادي والإختبار التعقيبي Sheffe. تمت مراعاة جميع الموارد الأخلاقية في هذا البحث وإضافة إلى ذلك فإن مؤلفي البحث لم يشيروا إلى أي تضارب في المصالح.

المعطيات: ظهرت النتائج أن درجات الذكاء الروحي لدى الطلاب الذين يتمتعون بأنماط هوية معلوماتية، أعلى بكثير من درجات أنماط الهوية المعيارية الإحتناوية. كما أن هناك اختلاف كبير بين مجموعتي الطلاب ذوي أنماط الهوية المعيارية الإحتناوية في ما يتعلق بعامل الذكاء الروحي. وأن درجات الذكاء الروحي لدى الطلاب ذوي أنماط الهوية المعيارية أعلى بكثير من فئة الطلاب ذوي أنماط الهوية الإحتناوية.

الاستنتاج: أنماط الهوية من ضمن الأسباب والمؤثرات الحاسمة في تقييم الذكاء الروحي. لذلك فإن الإهتمام بأنماط الهوية لدى طلاب الجامعات يمكن أن يؤثر بشكل إيجابي وبناءً على رفع مستوى الذكاء الروحي لدى هذه الشريحة الإجتماعية.

يتم استناد المقالة على الترتيب التالي:

Mahmoudi A, Mahmoudi F, Mahmoudi MS. Comparing Spiritual Intelligence in People with Different Identity Styles. Journal of Pizhūhish dar dīn va salāmat. 2022;8(4):23-33. <https://doi.org/10.22037/jrrh.v8i4.33803>

مقایسه هوش معنوی در افراد دارای سبک‌های هویت متفاوت

عبدالرضا محمودی^{۱*}، فاطمه محمودی^۲، محمدصادق محمودی^۳

۱- مرکز تحقیقات قرآن؛ حدیث و طب، دانشگاه علوم پزشکی شیراز، شیراز، ایران.

۲- گروه روان‌شناسی، دانشکده روان‌شناسی و علوم تربیتی، دانشگاه الزهرا (س)، تهران، ایران.

۳- گروه روابط بین‌الملل، دانشگاه مفید قم، قم، ایران.

* مکاتبات خطاب به دکتر عبدالرضا محمودی؛ رایانامه: ar.mahmoudi313@yahoo.com

اطلاعات مقاله

دریافت: ۱ بهمن ۱۳۹۹

دریافت متن نهایی: ۲۲ بهمن ۱۳۹۹

پذیرش: ۱۶ اسفند ۱۳۹۹

نشر الکترونیکی: ۱ دی ۱۴۰۱

واژگان کلیدی:

دانشجویان

معنویت

هوش

چکیده

سابقه و هدف: امروزه هوش معنوی از مهم‌ترین مباحثی است که در تمامی ابعاد سلامت انسان مطرح شده است و نقش پررنگی دارد. برخورداری از هوش معنوی بالا به کادرهای درمانی کمک می‌کند تا به خدماتی که به بیماران و جامعه ارائه می‌دهند، با معنی و هدفمند بنگرند. مطالعه حاضر با هدف مقایسه هوش معنوی دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی شیراز با توجه به سبک‌های هویت صورت گرفته است.

روش کار: این پژوهش مطالعه‌ای مقطعی از نوع علی-مقایسه‌ای است. در پژوهش حاضر ۶۹۳ نفر از دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی شیراز در سال ۱۳۹۹ به روش نمونه‌گیری خوشه‌ای چندمرحله‌ای انتخاب شدند. جهت ارزیابی سبک‌های هویت از پرسش‌نامه هویت برزونسکی و برای سنجش هوش معنوی از پرسش‌نامه هوش معنوی کینگ استفاده شد. داده‌ها پس از جمع‌آوری با استفاده از تحلیل واریانس یک‌راهه و آزمون تعقیبی شفه تجزیه و تحلیل شد. در این پژوهش همه موارد اخلاقی رعایت شده است و مؤلفان تضاد منافی گزارش نکرده‌اند.

یافته‌ها: نتایج نشان داد نمرات هوش معنوی در دانشجویانی که دارای سبک هویتی اطلاعاتی بودند به‌طور معناداری بالاتر از سبک‌های هنجاری و اجتنابی بود. همچنین بین دو گروه دانشجویان با سبک هویتی هنجاری و اجتنابی در متغیر هوش معنوی تفاوت معنادار وجود داشت و نمرات هوش معنوی در دانشجویان با سبک هویتی هنجاری به‌طور معناداری بالاتر از گروهی بود که سبک هویتی اجتنابی داشتند.

نتیجه‌گیری: سبک هویت از عوامل مهم در بررسی هوش معنوی است؛ از این‌رو توجه به سبک‌های هویت دانشجویان می‌تواند در افزایش هوش معنوی آنان تأثیرگذار باشد.

استناد مقاله به این صورت است:

Mahmoudi A, Mahmoudi F, Mahmoudi MS. Comparing Spiritual Intelligence in People with Different Identity Styles. Journal of Pizhūhish dar dīn va salāmat. 2022;8(4):23-33. <https://doi.org/10.22037/jrrh.v8i4.33803>

مقدمه

دانشجویان پس از ورود به دانشگاه در تلاش برای سازگاری با این مواجهه‌ها برمی‌آیند که بخشی از موفقیت در این سازگاری می‌تواند مربوط به تفاوت‌های فردی و نوع سبک هویتی^۱

امروزه سازگاری با دانشگاه در دانشجویان به دلیل مواجهه با عوامل فشارزای روانی و محیطی نیازمند توجه بیشتری است؛

^۱ Identity style

دانشجویان برای غلبه بر تضادها باشد (۱). شکل‌گیری هویت یکی از موضوعات مهم مطالعات روان‌شناسی به حساب می‌آید. درحقیقت شکل‌گیری هویت یکی از مهم‌ترین مراحل رشد در نوجوانان است. همچنین بسیاری از محققان روند رشد هویت را در بزرگسالی روندی پویا قلمداد کرده‌اند (۲، ۳). در میان محققان این اتفاق نظر وجود دارد که هویت سازه‌ای است که با نظریه‌های مختلف شناختی، اجتماعی، روان‌پویشی، فلسفی و اجتماعی مرتبط است (۴-۶). از نظر برزونسکی و کاک^۱ هویت تصور و بازنمایی ذهنی از خود است و افراد بر حسب استفاده از فرایندهای شناختی و اجتماعی و نظریه‌های خودساخته برای حل مسائل شخصی و تصمیم‌گیری‌ها، در استفاده از سبک‌ها با یکدیگر تفاوت دارند (۷). این سبک‌ها راه‌های پردازش اطلاعات و مقابله با مشکلات ناشی از بحران هویت است (۸، ۹). آشنایی با هویت به‌طور عمومی و آشنایی با هویت فردی و سبک‌های هویت به‌طور اختصاصی ضرورتی انکارناپذیر است. زیرا انسان‌ها با توجه به تفاوت‌های فردی در زمینه برخورد با تعارض‌های هویتی سبک‌های متعددی دارند (۱۰). سبک‌ها به راهبردهای ترجیحی شناختی-اجتماعی اشاره دارد که افراد هنگام درگیر شدن یا اجتناب از تکالیفی که به ساخت یا حفظ احساس هویت مربوط می‌شود، از آنها بهره می‌برند (۱۱). افراد دارای سبک هویت اطلاعاتی^۲ تمایل دارند محتوای مذهبی را به‌صورت نمادین و شخصی تفسیر کنند. این امر به این معنا است که جوانان دارای هویت اطلاعاتی به‌صورت نقادانه مسائل مرتبط با مذهب را بررسی می‌کنند تا آنها را با مشخصات شخصی خود مقایسه کنند (۱۲). بر مبنای نظریه برزونسکی (۱۲) افراد دارای سبک هویتی اجتنابی^۳ مسائل مذهبی را به‌صورت تحت‌اللفظی و دقیق تفسیر می‌کنند. به این علت که آنان می‌خواهند تا جای ممکن از سؤال کردن و کنکاش موضوعات شخصی و سخت همچون مذهب خودداری کنند. در کنار این موارد، به نظر می‌رسد افرادی که از سبک هویت هنجاری^۴ استفاده می‌کنند دست‌کم در محیط‌هایی که سنت‌های مذهبی قدرتمندی دارند، مذهبی‌تر هستند (۸). مسئله دیگر درباره تکامل هویت بُعد تعهد است. تعهدات برای افراد احساس هدفمندی و جهت‌گیری به همراه دارد که در محدوده آن رفتار و بازخورد ارزیابی و تنظیم می‌گردد (۱۱). نتایج مطالعه برزونسکی نشان

می‌دهد که دانشجویان دارای سبک هویت هنجاری و سطح تعهد بالا سطح سلامت عمومی متوسطی دارند و دانشجویان دارای سبک هویت سردرگم کمترین سطح سلامت عمومی را دارند (۸).

ادراک فرد از خود به‌عنوان یک کل و سؤال‌هایی مانند «من که هستم»، «چه می‌خواهم بشوم؟» و «از زندگی‌ام چه می‌خواهم؟» از جمله سؤالات جست‌وجوی هویت است (۱۳). از سویی دیگر، مک مولن^۵ اشاره دارد که سؤال‌های جدی درباره اینکه از کجا آمده‌ایم، به کجا می‌رویم و هدف اصلی زندگی چیست، از نمودهای هوش معنوی^۶ نیز است (۱۴). هوش معنوی سازه‌های معنویت و هوش را درون یک سازه جدید ترکیب می‌کند. معنویت تشابهاتی با مذهب دارد؛ ولی مفهومی گسترده‌تر و وسیع‌تر از مذهب دارد (۱۵). ایمونز^۷ هوش معنوی را نوعی هوش غائی می‌داند که مسائل معنایی و ارزشی را به ما نشان می‌دهد. هوش معنوی مستلزم توانایی‌هایی است که از موضوعات معنوی برای تطابق و کنش اثربخش و تولید محصولات و پیامدهای بارز استفاده می‌کند (۱۶). واگان^۸ معتقد است که هوش معنوی یکی از انواع هوش‌های چندگانه است که به‌طور مستقل می‌تواند رشد و توسعه یابد. هوش معنوی نیازمند شیوه‌های مختلف شناخت و وحدت زندگی درونی ذهن و روح با زندگی در دنیای هستی است. هوش معنوی می‌تواند با تلاش، جست‌وجو و تمرین پرورش یابد. انسان برای کسب قدرت تشخیص در تصمیم‌گیری‌هایی که به رشد سلامت نفس و روان کمک می‌کند، نیازمند هوش معنوی است (۱۷). مک‌شری^۹ و همکاران تأکید می‌کنند که هوش معنوی زیربنای باورهای فرد است که سبب اثرگذاری بر عملکرد وی می‌شود به‌گونه‌ای که شکل واقعی زندگی را قالب‌بندی می‌کند (۱۸). هوش معنوی مزایایی فراتر از افزایش کیفیت زندگی دارد و از آن جمله می‌توان به رشد خود و غلبه بهتر بر مشکلات شغلی نیز اشاره کرد (۱۹).

نتایج مطالعه دوریز و سونز^{۱۰} حاکی از این است که فرایند پردازش اطلاعات مرتبط با هویت از لحاظ نظری با ابعاد دین‌داری مرتبط است (۲۰). دین‌داری با سبک‌های هویتی و نحوه پردازش شناختی ارتباط تنگاتنگی دارد. افرادی با

^۵) Mc Mullen

^۶) Spiritual intelligence

^۷) Emmons

^۸) Vaughan

^۹) Mcsherry

^{۱۰}) Duriez & Soenens

^۱) Berzonskey & Kuk

^۲) informational identity style

^۳) diffuse avoidant identity style

^۴) normative identity style

سبک‌های هویتی موفق و زودشکل‌گرفته تعهد بیشتری به باورهای مذهبی دارند که یا خود بر اساس کاوش‌های شخصی به آنها دست پیدا کرده‌اند یا از دیگران مهم خود کسب کرده اند (۲۱). همچنین نتایج مطالعه سیشنگ^۱ و همکاران نشان داده است که هوش معنوی با رشد هویت ارتباط زیادی دارد (۲۲). نتایج مطالعه‌ای دیگر در زمینه سبک‌های هویت و هوش معنوی نشان می‌دهد که بین هوش معنوی و سبک هویت اطلاعاتی و تعهد رابطه مثبت معناداری وجود دارد؛ اما بین سبک هویت هنجاری و سردرگم/اجتنابی رابطه‌ای یافت نشده است. بر اساس نتایج این پژوهش، هوش معنوی مستقل از هویت هنجاری و سردرگم/اجتنابی گزارش شده است (۲۳). هوش معنوی به لحاظ تأثیری که بر عملکرد فرد به عنوان زیربنای باورهای فرد می‌گذارد، می‌تواند رفتار را به سمت موفقیت هدایت کند. داشتن هوش معنوی در زندگی دانشجویان می‌تواند موجب رشد و شکوفایی آنان شود و فضایی مانند بخشش، سپاسگزاری، فروتنی و دلسوزی را از خود نشان دهند (۱۶).

با توجه به پژوهش‌های مرور شده، پژوهشی که به مقایسه هوش معنوی در افراد دارای سبک‌های هویتی متفاوت بپردازد، بسیار کم و اغلب محدود به سنجش همبستگی بود. همچنین به نظر می‌رسد انجام پژوهش‌های بیشتر در جهت درک بهتر تفاوت سطح هوش معنوی متناسب با انواع سبک‌های هویتی در دانشجویان می‌تواند چشم‌انداز شفاف‌تری از چگونگی روابط این دو متغیر به دست دهد. با توجه به اینکه دانشجویان در سطح عالی تحصیل می‌نمایند و قشر مهم و آینده‌ساز کشور هستند، انجام کارهای مقایسه‌ای درباره آنان بسیار ضروری به نظر می‌رسد؛ بنابراین، با توجه به اهمیت موضوع در این زمینه، پژوهش حاضر با هدف مقایسه هوش معنوی در دانشجویان با سبک‌های هویتی متفاوت انجام شده است.

روش کار

پیروی از اصول اخلاق پژوهش: جهت رعایت اصول اخلاقی، مراحل پرکردن پرسش‌نامه‌ها اختیاری و با رضایت دانشجویان انجام شد. پیش از اجرای پرسش‌نامه‌ها، اطلاعات کاملی درباره موضوع، کاربرد اطلاعات استخراج شده و هدف پژوهش در اختیار دانشجویان قرار گرفت و به آنان اطمینان داده شد که تمامی اطلاعات آنان محرمانه خواهد ماند.

پژوهش حاضر از لحاظ هدف کاربردی و از لحاظ روش گردآوری داده‌ها علی-مقایسه‌ای است. جامعه آماری پژوهش شامل تمامی دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی شیراز در سال تحصیلی ۹۹-۱۳۹۸ به تعداد ۶۱۶۳ نفر بود که تعداد ۶۹۳ نفر از اعضای جامعه به روش نمونه‌گیری تصادفی خوشه‌ای چندمرحله‌ای، نمونه پژوهش انتخاب شدند. روش نمونه‌گیری بدین صورت بود که از بین دانشکده‌های علوم پزشکی، شش دانشکده و از هر دانشکده سه رشته و از هر رشته یک ورودی به صورت تصادفی انتخاب شد. برای شناسایی افراد با سبک‌های هویتی مختلف، نمرات هر فرد در سه سبک هویتی محاسبه و به نمره‌های استاندارد Z تبدیل شد. نمره Z بالاتر در هر سبک نشان‌دهنده سبک هویتی هر فرد بود. اطلاعات جمع‌آوری شده از پرسش‌نامه‌ها با استفاده از تحلیل واریانس یک‌راهه و آزمون تعقیبی شفه^۲ بررسی شد.

معیارهای ورود به مطالعه عبارت بود از: دانشجوی دانشگاه علوم پزشکی شیراز بودن، دامنه سنی ۱۸ تا ۳۰ و تمایل داشتن به شرکت در پژوهش؛ و معیارهای خروج از پژوهش عبارت بود از: تمایل نداشتن به شرکت در پژوهش و نداشتن تسلط به زبان فارسی. ابزار استفاده شده جهت جمع‌آوری داده‌ها در این مطالعه دو پرسش‌نامه هوش معنوی کینگ^۳ و سبک‌های هویتی برزونسکی^۴ بود.

الف) پرسش‌نامه هوش معنوی کینگ: دیوید بی کینگ این مقیاس را برای سنجش هوش معنوی در سال ۲۰۰۸ طراحی و توانایی‌های مربوط به آن را در چهار بُعد اصلی ارزیابی کرده است. این پرسش‌نامه ۲۴ ماده دارد و بر اساس مقیاس پنج‌گزینه‌ای لیکرت نمره‌گذاری می‌شود. بر اساس مطالعه و تحلیل کینگ، چهار عامل تفکر انتقادی-وجودی، تولید معنای شخصی، آگاهی متعالی و بسط حالت هوشیاری شناسایی و با این آزمون سنجیده شد. پایایی این مقیاس در مطالعات کینگ برای نمونه‌ای ۶۱۹ نفری از دانشجویان دانشگاه ترنت کانادا در سال ۲۰۰۷ بر اساس ضریب آلفای کرونباخ ۰/۹۵ و پایایی از طریق تنصیف ۰/۸۴ به دست آمده است. در مطالعه مشایخی دولت‌آبادی پایایی این آزمون به روش آلفای کرونباخ ۰/۷۸ (۲۴) و در پژوهش حاضر ضریب آلفای کرونباخ این پرسش‌نامه ۰/۸۸ به دست آمده است.

ب) پرسش‌نامه سبک‌های هویت برزونسکی: برزونسکی

^۲) Scheffe

^۳) King

^۴) Berzonsky

^۱) Cisheng

بر اساس اطلاعات جدول شماره ۱، میانگین و انحراف معیار هوش معنوی در گروه‌های با سبک هویتی اطلاعاتی، هنجاری و اجتنابی به ترتیب ۵۸/۸۲ ($\pm 22/11$)، ۵۵/۵۸ ($\pm 9/5$) و ۵۰/۰۳ ($\pm 8/10$) بود. نتایج تحلیل واریانس یک‌راهه در جدول شماره ۲ آمده است.

جدول ۱) میانگین و انحراف معیار سبک‌های هویت و هوش معنوی در سبک‌های هویت مختلف

گروه	هوش معنوی		
	میانگین	انحراف معیار	کمترین بیشترین
گروه ۱	۵۸/۸۲	۱۱/۲۲	۲۴ ۱۰۶
گروه ۲	۵۵/۵۸	۹/۹۵	۲۴ ۸۲
گروه ۳	۵۰/۰۳	۸/۸۰	۲۷ ۷۱

همان‌طور که در جدول شماره ۲ نشان داده شده است، سه گروه سبک‌های هویت از نظر هوش معنوی با یکدیگر تفاوت معناداری داشتند ($F=48/597$ و $P<0/05$).

جدول ۲) نتایج تحلیل واریانس یک‌راهه

واریانس	مجموع مجزورات	درجه آزادی	میانگین مجزورات	F	P-value
بین گروهی	۹۷۳۰/۹۶	۲	۴۸۶۵/۴۸	۴۸/۵۹۷	۰/۰۰۱
درون گروهی	۶۹۰۸۲/۲۳	۶۹۰	۱۰۰/۱۱		

برای بررسی تفاوت بین هر دو گروه از آزمون تعقیبی شفه استفاده شد که نتایج آن در جدول شماره ۳ گزارش شده است. بین گروه با سبک هویتی اطلاعاتی و هنجاری و همچنین بین گروه با سبک هویتی اطلاعاتی و اجتنابی از نظر هوش معنوی تفاوت معناداری (به نفع گروه اطلاعاتی) وجود داشت. علاوه بر این، بین گروه با سبک هویتی هنجاری و اجتنابی نیز از نظر هوش معنوی تفاوت معناداری (به نفع گروه هنجاری) وجود داشت.

جدول ۳) نتایج آزمون تعقیبی شفه برای مقایسه میانگین هوش معنوی در سه گروه سبک‌های هویتی

متغیر	گروه‌های مورد مقایسه	تفاوت میانگین‌ها	خطای معیار	P-value
هوش	۱ و ۲	۳/۲۴	۰/۹۶۱	۰/۰۰۴
	۱ و ۳	۸/۷۹	۰/۹۰۴	۰/۰۰۱
معنوی	۲ و ۳	۵/۵۴	۰/۹۴۰	۰/۰۰۱

این پرسش‌نامه ۴۰ سؤالی را که ۱۱ سؤال آن به سبک هویت اطلاعاتی؛ ۹ سؤال به سبک هویت هنجاری و ۱۰ سؤال به سبک سردرگم/اجتنابی اختصاص دارد، طراحی کرده است. در این پرسش‌نامه ۱۰ سؤال به تعهد هویت اختصاص دارد. سؤالات بر روی یک مقیاس پنج‌درجه‌ای (کاملاً مخالف = ۱، مخالف = ۲، تا حدودی موافق = ۳، موافق = ۴ و کاملاً موافق = ۵) نمره‌گذاری می‌شود. برزونسکی ضرایب آلفای کرونباخ را برای هر یک از خرده‌مقیاس‌ها ۷۰، ۶۴، ۷۶ و ۷۱٪ به ترتیب برای سبک اطلاعاتی، هنجاری، سردرگم/اجتنابی و تعهد هویت گزارش کرده است (۲۵). وزیری و همکاران روایی و پایایی این پرسش‌نامه را در سال ۱۳۹۲ تأیید کرده‌اند که ضرایب آلفای کرونباخ برای هر یک از خرده‌مقیاس‌ها ۶۸، ۶۴، ۶۴ و ۶۵٪ به ترتیب برای سبک اطلاعاتی، هنجاری، سردرگم/اجتنابی و تعهد هویت است. نتایج حاکی از این است که پرسش‌نامه سبک هویتی ابزاری معتبر برای سنجش سبک هویتی دانشجویان در ایران است (۲۶). در پژوهش حاضر نیز ضریب آلفای کرونباخ این پرسش‌نامه برای سبک هویت اطلاعاتی، هنجاری و اجتنابی به ترتیب ۰/۷۱، ۰/۶۴ و ۰/۸۳ به دست آمد.

یافته‌ها

تعداد کل شرکت‌کنندگان در این پژوهش ۶۹۳ نفر بود که پس از نمره‌گذاری سبک‌های هویتی و مشخص نمودن نمره‌های هر فرد در سه سبک هویتی، تعداد ۲۳۳ نفر سبک هویتی اطلاعاتی (گروه ۱)، ۲۰۲ نفر سبک هویتی هنجاری (گروه ۲) و ۲۵۸ نفر سبک هویتی اجتنابی (گروه ۳) داشتند. علاوه بر این، در این پژوهش ۴۳۵ نفر (۶۶/۱٪) زن و ۲۵۸ نفر (۳۳/۹٪) مرد بودند. همچنین ۶۰۷ نفر (۸۹/۱٪) از شرکت‌کنندگان مجرد و ۸۶ نفر (۱۰/۹٪) متأهل بودند. میانگین سنی شرکت‌کنندگان در پژوهش نیز ۲۰/۷۱ و انحراف معیار ۳/۹۹ بود. میانگین و انحراف معیار متغیرهای پژوهش در جدول شماره ۱ آمده است. به منظور مقایسه هوش معنوی در سه گروه سبک‌های هویت از تحلیل واریانس یک‌راهه^۱ استفاده شد که قبل از انجام تحلیل، فرض همگنی واریانس‌ها بررسی و مقدار آماره لوین $F=2/73$ ، $P=0/066$ به دست آمد که نشان‌دهنده برقراری فرض همگنی واریانس‌ها است. همچنین توزیع متغیر به صورت طبیعی بود ($Z=1/17$).

^۱ANOVA

بحث و نتیجه‌گیری

در پژوهش حاضر هوش معنوی در دانشجویان با سبک‌های هویتی متفاوت بررسی شد. نتایج نشان داد نمرات هوش معنوی در دانشجویانی که سبک هویت اطلاعاتی داشتند به‌طور معناداری بالاتر از سبک‌های هنجاری و اجتنابی بود. همچنین بین دو گروه دانشجویان با سبک هویتی هنجاری و اجتنابی در متغیر هوش معنوی تفاوت معنادار وجود داشت و نمرات هوش معنوی در دانشجویان با سبک هویتی هنجاری به‌طور معناداری بالاتر از گروهی بود که سبک هویتی اجتنابی داشتند. نتایج به‌دست‌آمده با یافته‌های پژوهش دوریز و همکاران (۲۷)، سیشنگ و همکاران (۲۲)، زارع و غضنفری (۲۳) و دهستانی و همکاران (۲۱) همسو است.

مذهب تمام جنبه‌های زندگی و سلامت روان (۲۸-۳۲) را تحت تأثیر خود قرار می‌دهد و نمی‌توان آن را جدا از سایر بخش‌های وجودی انسان تلقی نمود. هویت و شخصیت فرد از مهم‌ترین بخش‌های زندگی انسان است که مذهب در نحوه شکل‌گیری آن نقش مهمی ایفا می‌کند (۲۱). سبک‌های هویت افراد موجب تغییراتی در نحوه پردازش محتوای مذهبی می‌شود (۲۷). افراد دارای سبک هویت اطلاعاتی تمایل دارند که محتوای مذهبی را به‌صورت نمادین و شخصی تفسیر کنند. این امر به این معنا است که جوانان دارای هویت اطلاعاتی به‌صورت نقادانه مسائل مرتبط با مذهب را بررسی می‌کنند تا آنها را با مشخصات شخصی خود مقایسه کنند (۱۲). افراد دارای سبک هویت اطلاعاتی به‌طور فعال اطلاعات مربوط به خویشتن را جست‌وجو و ارزیابی و از آن استفاده می‌کنند. آنان درباره سازه‌های مربوط به خویشتن شک می‌کنند و می‌خواهند آنها را آزمون کنند (۳۳)؛ این افراد خودآگاهی بالاتری دارند یعنی هویت خود را بر اساس شناخت و اطلاعاتی که درباره خود به دست می‌آورند، شکل می‌دهند (۳۴). بنابراین، افراد دارای این سبک هویت، نسبت به خود و جهان خود با دیدی عمیق می‌نگرند و در نتیجه به شناخت بهتر در زمینه معنویت و باورهای مذهبی دست می‌یابند. افراد دارای هویت هنجاری به‌شیوه جزمی و هنجاری عمل می‌کنند و همواره به تجارب و گروه‌های مرجع تمایل دارند (۳۵). بر اساس نظر لمن^۱ و همکاران، فرهنگ با نفوذ در فرایند اجتماعی‌شدن، نقش تعیین‌کننده‌ای در جامعه‌پذیری افراد

دارد. احساس هویت فردی در روابط بین فرد و جامعه شکل می‌گیرد و بستر شکل‌گیری آن زندگی جمعی است (۳۶). نوع نوشیدن، اخلاقیات، دین، مذهب و اجتماعی که به‌نوعی برآیند این عناصر است، نقش مهمی در شکل‌گیری هویت افراد ایفا می‌کند (۳۶). با توجه به سبک زندگی اسلامی، اصول حاکم بر جامعه ایرانی و تأثیر متقابل فرهنگ و مذهب بر سبک هویت، افراد دارای سبک هویت هنجاری از میزان هوش معنوی بالاتری نسبت به افراد دارای سبک هویت اجتنابی برخوردارند. از سوی دیگر، افراد با سبک هویت اجتنابی معمولاً از مواجهه با مسائل فردی و تعارضات اجتناب می‌کنند و به نظر می‌رسد که از راهبردهای مقابله‌ای هیجان‌مدار، تصمیم‌گیری غیرانطباقی و تغییرپذیری مقطعی در مواجهه‌های خود استفاده می‌کنند (۳۵). این افراد محتوای مذهب را به‌صورت سطحی تعبیر می‌کنند؛ زیرا احتمالاً این گروه توانایی پایینی در نظم‌دهی هیجانی دارند و از پرسش‌های شخصی و دشوار درباره مذهب پرهیز می‌کنند (۳۵). رفتار این افراد بر اساس عوامل موقعیتی و لحظه‌ای تنظیم می‌شود و بیشتر از راهبردهای اسنادی و شناختی ضعیف استفاده می‌کنند و به‌دلیل سطح پایین خودآگاهی، استفاده از راهبردهای نامطلوب، عزت نفس پایین و ناتوان بودن در تصمیم‌گیری اهداف روشنی در زندگی ندارند (۳۷). در صورتی که بر اساس نظر کوندیش و الکنس^۲ معنویت موجب معنی در زندگی انسان می‌شود؛ به‌گونه‌ای که وی رفتارهای عقلانی و منطقی را جهت پیروی در زندگی استفاده می‌کند (۳۸). هوش معنوی توانایی منحصر به فردی را در شخص ایجاد می‌کند تا معنا را در زندگی درک کند و به موقعیت‌های معنوی بالاتر دست یابد (۳۹). اینکه افراد دارای سبک هویتی اجتنابی نمره کمتری در هوش معنوی کسب می‌کنند نیز به همین علت قابل توجیه است؛ زیرا این افراد به‌دلیل سبک هویتی‌ای که دارند و با توجه به ویژگی‌های رفتاری این سبک هویتی (اجتنابی)، کمتر به اندیشیدن، تأمل کردن و کسب معنا در زندگی می‌پردازند و در نهایت میزان هوش معنوی کمتری نسبت به سبک هویتی اطلاعاتی و هنجاری دارند. پژوهش حاضر نشان می‌دهد که بیشترین میزان هوش معنوی مربوط به دانشجویان با سبک هویت اطلاعاتی و کمترین میزان هوش معنوی مربوط به دانشجویان با سبک هویت اجتنابی است. بنابراین، تشویق و کمک به افراد در جهت کسب هویت اطلاعاتی و هنجاری پیامدهای مثبت چندی به دنبال دارد و از جمله آن می‌توان به افزایش هوش

^۲Elkins & Cavendish^۱Lehman

adjustment. Identity: An International Journal of Theory and Research. 2008;8(3):249-68.

2. Kroger J. Identity development: Adolescence through adulthood: Sage publications; 2006.

3. Crocetti E, Salmela-Aro K. The multifaceted nature of identity: Toward integrative perspectives on processes, pathways, and contexts. 2018.

4. Jung E. Erfassung und Behandlung von Jugendlichen mit einer Identitätsstörung: University_of_Basel; 2014.

5. Jung E, Pick O, Schlüter-Müller S, Schmeck K, Goth K. Identity development in adolescents with mental problems. Child and adolescent psychiatry and mental health. 2013;7(1):1-8.

6. Scharff JS, Scharff DE. Object relations therapy of physical and sexual trauma: Jason Aronson; 2008.

7. Berzonsky MD, Kuk LS. Identity style, psychosocial maturity, and academic performance. Personality and individual differences. 2005;39(1):235-47.

8. Duries B, Soenens B, Beyers W. Personality, identity style and religiosity. Journal Personal. 2004; 5(1):56-61.

9. Berman AM, Schwartz SJ, Kurtines WM, Berman SL. The process of exploration in identity formation: The role of style and competence. Journal of adolescence. 2001;24(4):513-28.

10. Barghi Moghaddam J, Mosharraf Javadi B, Mozaffari SSA, Garousi Farshi MT. Relationship between Identity Styles with Motivation Factors and Success Feeling. The Journal of Productivity Management. 2009;3(4(11)):135-56. (Full Text in Persian)

11. Berzonsky MD. Identity formation: The role of identity processing style and cognitive processes. Personality and individual differences. 2008;44(3):645-55.

12. Berzonsky MD. Self-construction over the life-span: A process perspective on identity formation. 1990.

13. Sadeghi R, Tajikzadeh F, Mehrabizadeh HM. The Relationship between Personality Traits and Identity Styles in Students. Journal of ilam university of medical sciences. 2014;22:206-16. (Full Text in Persian)

14. McMullen B. Spiritual intelligence. BMJ. 2003;326 (Suppl S3).

15. Macdonald J, editor Spiritual Health in older men. Proceeding of the 1th on Seminar Older men and Community; 2002.

16. Emmons RA. Is spirituality an intelligence? Motivation, cognition, and the psychology of ultimate concern. The International Journal for the psychology

معنوی در این افراد اشاره کرد.

محدودیت‌های پژوهش

باید توجه داشت که در تعمیم نتایج این پژوهش به جمعیت عمومی ملاحظات لازم صورت بگیرد؛ زیرا نمونه پژوهش از جمعیت دانشجویی و منحصرأ علوم پزشکی بوده است که احتمال وجود تفاوت بین این گروه از شرکت‌کنندگان با سایر گروه‌ها وجود دارد و ازجمله محدودیت‌های پژوهش حاضر است. همچنین به دلیل ماهیت تحقیق نمی‌توان جهت تأثیرات روابط بین متغیرها را به صورت قطعی تعیین نمود.

پیشنهادهای پژوهش

انجام پژوهش‌های بیشتر در بررسی انواع سبک‌های هویت و هوش معنوی دانشجویان حرفه‌های سلامت و عوامل تأثیرگذار و تأثیرپذیر از آن پیشنهاد می‌گردد.

قدردانی

از تمامی مسئولان و دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی شیراز که در انجام این پژوهش یاریگر پژوهشگران بوده‌اند، تشکر و قدردانی می‌شود.

حامی مالی

بنا بر اظهار مؤلفان مقاله، این پژوهش حامی مالی نداشته و با هزینه شخصی مؤلفان صورت گرفته است.

تضاد منافع

مؤلفان مقاله هیچ‌گونه تضاد منافی درباره این پژوهش گزارش نکرده‌اند.

مشارکت مؤلفان

فکر اولیه و ناظر علمی: مؤلف اول؛ تحلیل و تفسیر داده‌ها: مؤلف دوم؛ و بازنگری متن: مؤلف سوم.

References

1. Seaton CL, Beaumont SL. Individual differences in identity styles predict proactive forms of positive

of Religion. 2000;10(1):3-26.

17. Vaughan F. What is spiritual intelligence? Journal of humanistic psychology. 2002;42(2):16-33.

18. McSherry W, Draper P, Kendrick D. The construct validity of a rating scale designed to assess spirituality and spiritual care. International Journal of Nursing Studies. 2002;39(7):723-34.

19. Pinto CT, Pinto S. From spiritual intelligence to spiritual care: A transformative approach to holistic practice. Nurse Education in Practice. 2020;47:102823.

20. Duriez B, Soenens B. Personality, identity styles, and religiosity: An integrative study among late and middle adolescents. Journal of adolescence. 2006; 29(1): 119-35.

21. Dehestani M, ZadehMohammadi A, Mohammadi S. The extent of religiosity and its relationship with university students identity styles. Journal of Behavioral Sciences Research. 2012;6(2):171-9. (Full Text in Persian)

22. Cisheng W, Shah MS, Jamala B, Aqeel M, Ahmed A, Gul M. The Moderating Role of Spiritual Intelligence on the relationship between Emotional Intelligence and Identity Development in Adolescents. Foundation University Journal of Psychology. 2017; 1(1):77-107.

23. Zareh L, Ghazanfari A. Relationship between spiritual intelligence and attachment styles with identity in students at the universities of Isfahan Province. International Journal of Academic Research in Business and Social Sciences. 2014;4(9):1.

24. Mashayekhi Dolatabadi M, Mohammadi M. Resilience and spiritual intelligence predictors of academic self-efficacy in urban and rural students. Journal of school psychology. 2014;3(2):205-25. (Full Text in Persian)

25. Berzonsky M. Identity style inventory. Unpublished measure, State University of New York, Cortland. 1992.

26. Crocetti E, Rubini M, Berzonsky MD, Meeus W. Brief report: The identity style inventory-validation in Italian adolescents and college students. Journal of adolescence. 2009;32(2):425-33.

27. Duriez B, Smits I, Goossens L. The relation between identity styles and religiosity in adolescence: Evidence from a longitudinal perspective. Personality and Individual Differences. 2008;44(4):1022-31.

28. Askarizadeh G, Poormirzaei M, Hajmohammadi R. Identity processing styles and cell phone addiction: The mediating role of religious coping. Journal of Pizhūhish dar dīn va salāmat. 2017;3(1):18-29. (Full Text in Persian)

29. Khoshnudi M, Safari A, Qanea-al-Hosseyni M, Parvaz NN. Investigating the Relationship of Saying

Prayers with Depression and Students' Type of Identity Style. Journal of Pizhūhish dar dīn va salāmat. 2021;7(2):28-40. (Full Text in Persian)

30. Yadollahpour M, Mahdavifar H, Hasanzadeh R. Intervention of religion-based education in depression syndrome among married women attending cultural centers in Babol. Journal of Pizhūhish dar dīn va salāmat.. 2019;5(1):64-75. (Full Text in Persian)

31. Karimi N, Mousavi S, Falah-Neudehi M. The Prediction of Psychological Well-being Based on the Components of Religious Attitude and Self-esteem among the Elderly in Ahvaz, Iran. Journal of Pizhūhish dar dīn va salāmat. 2021;6(4):88-100. (Full Text in Persian)

32. Zahirikhah N, Maneei K, Sakhtsar M. Relationship of religious beliefs and coping styles with emotional intelligence among high school students in Shush. Journal of Pizhūhish dar dīn va salāmat. 2018;4(3):83-92. (Full Text in Persian)

33. Rezapour M. Comparing the Relationship Between Identity Styles and Academic Achievement of Shahed and non Shahed students. Clinical Psychology and Personality. 2019;16(2):53-64. (Full Text in Persian)

34. Berzonsky MD, Kuk LS. Identity status, identity processing style, and the transition to university. Journal of adolescent research. 2000;15(1):81-98.

35. Berzonsky MD. Identity processing style, self-construction, and personal epistemic assumptions: A social-cognitive perspective. European journal of developmental psychology. 2004;1(4):303-15.

36. Lehman DR, Chiu C-y, Schaller M. Psychology and culture. Annu Rev Psychol. 2004;55:689-714.

37. Berzonsky MD. Identity style and well-being: Does commitment matter? Identity. 2003;3(2):131-42.

38. Elkins M, Cavendish R. Developing a plan for pediatric spiritual care. Holistic Nursing Practice. 2004;18(4):179-84.

39. King DB. Rethinking claims of spiritual intelligence: A definition, model, and measure. Unpublished Master's Thesis, Trent University, Peterborough, Ontario, Canada. 2009.